

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

Коломієць Д.В., Уманців Г.В. Ідентифікація прав на об'єкти інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів з метою оцінки	110
Крамський С.О. Інтеграція агропродовольчих хабів до глобальних ринків логістичних ланцюгів вартості	113
Кривун М.В. Стратегічні напрями підвищення економічної ефективності молокопереробних підприємств	114
Курепін В.М. Роль штучного інтелекту в управлінні персоналом та професійними ризиками на підприємствах	118
Лизанець А.Г., Бабинець А.В. Управління кадровими ризиками в організації	121
Лизанець А.Г., Ремета М.М. Прогресивні методи оцінювання персоналу	123
Лизанець А.Г., Скуба А.М., Садіков Д.А. Мотиваційні основи управління продуктивністю роботи торгового персоналу	126
Лизанець А.Г., Турок Я.М. Управління збутовими ризиками підприємства в умовах нестабільності бізнес-середовища	129
Мазуркевич О.П., Драч Я.В. Проблеми та перспективи розвитку музейного туризму	131
Мазуркевич О.П., Кирилішена Т.В. Управлінська праця: її особливості в умовах сьогодення	133
Маслиган Р.М. Сутність категорій кіберспортивний клуб та клубна система кіберспорту	137
Микуланинець С.І. Теоретичні основи управління людськими ресурсами в умовах крос-культурного середовища	138
Овод Л.В., Марківська А.А. Дослідження зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на формування амортизаційної політики підприємства	140
Проскура В.Ф., Гурзан Н. Основні завдання та функції аналітичного забезпечення антикризового управління підприємством	142
Росола У.В., Росола О.А. Цифровізація як чинник розвитку управління підприємством	145
Туль О. Проблеми функціонування комунальних підприємств в сучасних умовах та шляхи їх вирішення	146
Хаустова К.М. Роль цифрових технологій у забезпеченні адаптивності управлінських систем	148
Хаустова К.М., Воробок А.Р. Ресурсне забезпечення підприємств в умовах турбулентності	150
Шашовець Й.П. Оцінювання схильності до ризику системи управління підприємством	153
Шуванова О.В., Бондаренко В.С. Теоретичні підходи до аналізу товарної стратегії фармацевтичної компанії	155
Юрик М. ABC/XYZ-аналіз як засіб управління асортиментом торговельного підприємства	156

ЛИЗАНЕЦЬ А.Г.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту,

управління економічними процесами та туризму,

ТУРОК Я.М.

здобувач ОС «Бакалавр»

спеціальності 073 «Менеджмент»,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

Збутова діяльність є найважливішим елементом системи менеджменту будь-якого сучасного суб'єкта господарювання. Організація збуту є не менш важливою, ніж виробнича складова операційної діяльності. Варто зазначити, що в окремих галузевих сегментах раціонально сформована та реалізована на практиці система збуту формує близько 70% успіху всієї підприємницької діяльності [1].

В умовах нестабільності бізнес-середовища збутова діяльність обтяжена різного роду ризиками, причинами виникнення яких можуть бути постачальники, посередники, конкуренти, споживачі, законодавчі зміни, форсмажорні обставини, політичні та економічні процеси тощо. Процеси глобалізації стають ще одним джерелом збутових ризиків, тому використання основ ризик-менеджменту в управлінні збутовою діяльністю є необхідною умовою забезпечення досягнення цілей та завдань суб'єкту господарювання, хоча і, безумовно, не зводить ступінь ймовірності появи різноманітних ризиків до нульової позначки.

Питання управління збутовими ризиками є актуальним завданням особливо для вітчизняних торговельних підприємств в сучасних умовах.

Під ризиками збуту слід розуміти можливість виникнення деяких подій та їх наслідків, які ускладнюють або унеможливають досягнення мети на окремих етапах збутової діяльності або повністю у сфері збуту. Зокрема, у бізнес-діяльності ризики зазвичай порівнюють з можливістю втрат підприємством своїх ресурсів, зниженням запланованих доходів або виявленням додаткових витрат у процесі певної діяльності [2].

В основі збутових ризиків торговельного підприємства лежать помилки та проблеми, які виникають у процесі реалізації товарів і послуг, а саме: непередбачувані та недобросовісні дії контрагентів (партнерів, посередників, кінцевих реалізаторів); відсутність чи затримка оплати за поставлені товари; втрата каналів збуту; непрогнозовані зміни у смаках споживачів та потребах ринку; зміна обсягів ринків продукції; введення обмеження на продаж певних видів товару.

Більшість науковців погоджуються, що виявити збутові ризики в процесі аналізу збутової діяльності дозволяють дослідження макросередовища та середовища безпосереднього оточення підприємства.

У практиці діяльності торговельних підприємств доцільним є виділення двох видів збутових ризиків – макроризиків та мікроризиків.

До макроризиків, обумовленими об'єктивними факторами, що діють на рівні країни, зазвичай відносять економічні, інфляційні, податкові, політичні, ризики законодавчих змін та зовнішньоекономічні ризики.

Сучасне вітчизняне економічне середовище, з огляду на ситуацію, що склалася, дозволяє доповнити цей список ризиком воєнних подій на певній території, наслідком настання якого може стати втрата ринку збуту, повна або часткова втрата товарів чи їх псування при транспортуванні, ризик непоставки товару через неможливість пересування певними територіями тощо.

До мікроризиків відносяться ризики пов'язані з: недостатньою сегментацією ринків збуту; помилковим вибором цільового сегмента ринку чи стратегії збуту продукту; неправильною організацією та отриманням недостовірних результатів маркетингових досліджень; помилковим ціноутворенням, невдалою організацією мережі збуту і системи просування товару до споживача [2].

Нестабільне бізнес-середовище в умовах воєнного стану доповнює перелік мікроризиків збуту ризиками затоварення складів через неможливість доставки товару кінцевому споживачу або ризиками невиконання замовлень споживачів через несвоєчасну поставку або повну відмову від поставок з боку постачальників у зв'язку з порушенням логістичних каналів, відсутністю безпечних маршрутів переміщення вантажів тощо.

Управління збутовими ризиками передбачає аналіз середовища господарювання, ідентифікацію всіх можливих збутових ризиків, їх ранжування та на цій основі розробки заходів щодо усунення, зниження чи пристосування до ризиків, яких повною мірою уникнути неможливо.

Процес управління збутовими ризиками для забезпечення його дієвості повинен бути набором паралельно-послідовних процесів, спрямованих на встановлення контролю над невизначеністю через комплекс конкретних заходів.

Загальний процес управління збутовими ризиками торговельного підприємства у наочному вигляді представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Етапи управління збутовими ризиками торговельного підприємства

Етап управління	Загальна характеристика етапу
1-й етап	планування управління збутовими ризиками, тобто вибір підходів до планування діяльності з управління збутовими ризиками
2-й етап	ідентифікація ризиків – визначення ризиків, здатних вплинути на збутову діяльність, а також фактори їх виникнення
3-й етап	якісна та кількісна оцінка ризиків. Здійснюється за допомогою таких методів, як статистичний; метод експертних оцінок; метод використання аналогів, комбіновані та ін. методи;
4-й етап	планування реагування на ризики – визначення процедур та методів подолання негативних наслідків ризикових подій та використання можливих переваг
5-й етап	планування стратегії мінімізації ризиків

У практиці управління збутовими ризиками представлені у таблиці 1 етапи не обов'язково реалізуються один за одним. Часто вони здійснюються паралельно, що підвищує їх дієвість. Конкретний набір застосовуваних методів управління збутовими ризиками носить ситуаційний характер та залежить від визначеності середовища, рівня імовірності настання ризикової події, ресурсних можливостей підприємства, величини імовірних втрат у випадку настання ризикової події.

Сучасне вітчизняне бізнес-середовище характеризується дуже високим рівнем невизначеності та непрогнозованості, що значною мірою ускладнює та у більшості випадків унеможлиблює формування стратегії управління збутовими ризиками торговельного підприємства. Така ситуація спонукає торговельні підприємства відмовлятися від стратегічного ризик-менеджменту і переходити на реагування в режимі реального часу – оперативного впливу на ситуацію з огляду на зміну факторів зовнішнього середовища. Найбільш прийнятним за цих умов стає адаптивне управління збутовими ризиками на короткі проміжки часу.

Виявлення чинників ризику у сфері управління збутом та корегування застосовуваних методів мінімізації втрат має здійснюватися з урахуванням постійного моніторингу ситуації на ринку товарів та в країні загалом.

Таким чином, управління збутовим ризиком має забезпечити оптимальне для підприємства співвідношення результатів економічної діяльності та спектру ризиків, яким воно супроводжується. Необхідною умовою вирішення проблеми мінімізації ризиків є чітке усвідомлення цілей діяльності підприємства. Виходячи з конкретних цілей, слід здійснювати збір, обробку та аналіз інформації про зовнішнє середовище, про внутрішні показники фінансової, виробничої, комерційної діяльності підприємства у минулому та поточному періоді, а також складати обґрунтовані прогнози щодо виробничо-торговельної комерційної діяльності в майбутньому.

Грамотно побудована система збутового ризик-менеджменту на торговельному підприємстві дозволить отримати з будь-якої загрози вигоду для підприємства та гідно впоратися із кризовими ситуаціями навіть в умовах невизначеності. Ризик-менеджер повинен уміти підбирати відповідні методи управління збутовими небезпеками та швидко приймати нестандартні, але стратегічно вивірені рішення, які дадуть змогу мінімізувати імовірні втрати, отримати вигоду чи при неможливості уникнення забезпечити хоча б беззбиткову діяльність підприємства.

Список використаних джерел:

1. Ключник А.В. *Збутова політика та її значення у розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 5. С. 414-418.*
2. Лорві І.Ф. *Управління збутовими ризиками підприємства. Вісник Хмельницького національного університету 2011. № 6. Т. 2. С. 81-83.*
3. Лунякіна Н. *Управління ризиками підприємства. Економіка і менеджмент культури. 2013. № 2. С. 70-75.*
4. Прокопенко М. В. *Шляхи удосконалення системи управління ризиками підприємства в сучасних умовах господарювання. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2016. № 3(2). С. 109-113.*

УДК 338.483.12:069

МАЗУРКЕВИЧ О.П.

здобувач ОС «Магістр»,

ДРАЧ Я.В.

здобувач ОС «Магістр»,

Науковий керівник: к.е.н., доц. МАУП Мазур Г.О.,

Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва, м. Вінниця, Україна

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МУЗЕЙНОГО ТУРИЗМУ

На сьогоднішній день туризм - є індустрією, яка помітно впливає на розвиток економіки. Туризм є основним видом економічної діяльності, який надає позитивний вплив на економічне зростання і зайнятість в країні, оскільки має великий вплив на такі ключові сектори економіки, як транспорт, послуги готелів та ресторанів, торгівля, будівництво, виробництво товарів народного споживання і багато інших.

Туризм є важливим інструментом зміцнення думки про Україну в світі, формує наші цінності і сприяє розвитку привабливості країни, яка є результатом багатовікового культурного обміну, мовного розмаїття і творчості.

Крім того, туризм стає все більш важливим аспектом у житті громадян, які все більше і більше подорожують у бізнес - цілях або для відпочинку. Як діяльність, яка зачіпає культурна і природна спадщини, а також традиції та сучасну культуру в країні, туризм дає можливість для економічного зростання і сталого розвитку України.

Таким чином, туризм є складним міжгалузевим комплексом, який вимагає системного підходу до регулювання соціально-економічної взаємодії багатьох галузей господарства як на державному, так і на регіональному рівнях.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>